

The background is a white page covered with expressive black ink splatters and brushstrokes. A prominent black circle is located near the top center. The overall effect is one of dynamic, chaotic energy.

Pekka Lempiäinen

KETUNRAUDAT JA KEINUTUOLI

Ketunraudat ja keinutuoli

Ketunraudat ja keinutuoli

Pekka Lempiäinen

© 2024 Pekka Lempiäinen

Kustantaja: BoD · Books on Demand GmbH, Helsinki, Suomi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-80-8506-5

Prologi

Auto seisahtui pihalle. Siitä nousi ulos kaksi vanhaa miestä.

Hän asteli ulos. Samassa hän jo tunnisti miehet. Toinen oli Usko, toinen Jaakko. Sukunimet eivät ainkaan heti tulleet mieleen. Oli hän molemmat miehet silloin tällöin kylällä asioidessaan nähnyt ja oltiin tervehdittykin. Miehet olivat suurin piirtein hänen isän ikäisiä ja vain sitä kautta tuttuja hänellekin.

Kun pääsi lähelle, Usko sanoi:

– Lähes poika auttamaan. Isäs muuttaa tänään.

– Minnekä muuttaa? Miksi?

– Ihan tähän lähelle.

– Kilometri lie matkaa, sanoi Jaakko. – Nyt pääset meidän kyydissä.

– Mitä minä siellä teen?

– Autat isääs muuttohommissa, sanoi Usko.

Hän jäi katsomaan autoa. Se oli vanha auto, kai yhtä vanha kuin miehetkin. Auto oli peräisin niiltä ajoilta, jolloin Volvon vielä erotti muista automerkeistä yhdellä vilkaisulla.

Jaakko oli avannut oven, piti kättä asennossa, jonka piti kai opastaa häntä sisälle autoon. Hänen ei vielä-

kään tehnyt mieli lähteä. Hänellä oli monet puuhat kesken. Mutta kun kyseessä kerran oli oma isä...

Hän kumartui, astui autoon sisälle. Usko käynnisti sen saman tien. Ei hänellä olisi ollut mitään halua isäänsä tavata. Ei ainakaan juuri nyt, kun hänen pitäisi kaikki tarmo siirtää mansikkamaalle.

Mutta auto oli jo liikkeessä.

Hetken päästä pysähtyttiin vanhan rivitalon parkkipaikalle. Se oli kai vanhimpia rivitaloja mitä kylällä oli. Rakennusvaiheessa hän oli itsekin käynyt taloa maantieltä katsomassa, kuin jotain nähtävyyttä ikään. Nykyisin kylän keskustassa rivitaloja oli kai jo enemmän kuin omakotitaloja.

Usko ja Jaakko askelsivat taloa kohti. Hän seurasi heitä vähän matkaa, seisahtui sitten. Tuntui että ukot olivat jo unohtaneet hänet. Yhden asunnon ulko-ovi avautui ja pihalle astui vanha mies, hyvin vanha mies. Hän saattoi vain tuijottaa tuota ukkoa. Oliko tuo todella hänen isä?

Niinhän miehet olivat lähtiessä sanoneet, että lähes poika isääs auttamaan.

Tuo rapuille ilmestynyt ukko, hänen isä, oli pienempi mitä hän oli kuvitellutkaan. Isä oli myös laihempi, mitä hän oli luullut. Isä oli vanhemman näköinen kuin mitä... Isä oli myös kalpea ja kelmeä ja

vähän kumarainen, aivan toisenlainen kuin mitä hän oli uskonut.

Oliko tuo todella hänen isä?

Muuttoauto auto ajoi talon pätyyn, mietti hetken, kääntyi. Pelkääjän paikalta mies laskeutui alas. Muuttoauto lähti pakittamaan kohti paikkaa, missä ukot yhä seisoivat.

Hän väisti muuttoauton tieltä syrjemmälle.

Muuttoauton mukana tuli kaksi riskiä miestä. Hänen apua ei kai olisi tarvittu lainkaan.

Jonkinlainen työjako heillä tuntui olevan ja Usko sen sanoiksi muutti: isä olisi vallan sisällä talossa, näyttäisi muuttomiehille mihin mikäkin tavara kuului. Usko itse olisi jonkinlainen työnjohtaja muuttoautossa, kertoisi muuttomiehille, mikä tavara seuraa-vaksi sisälle kannetaan. Jaakko saisi hoitaa kaiken pientavaran, mitä sisälle asuntoon vietiin. Hänen kontolle jäi vain tavarat, jotka piti viedä ulkovarastoon. Hän sai Uskolta selkeät ohjeet: pienet ja kevyet tavarat ylähylyille, raskaat alas lattialle. Vaatteet ja muut sellaiset tavarat piti ripustaa koukkuihin. Kertoi Usko vielä, ettei tavaroita tarvis järjestellä. Niitä ei ehkä ikinä kukaan tarvitsisi.

Hän ryhtyi työhön, kantoi laatikon toisensa perään varastoon. Se oli sekalaista rojua, ei hän niitä viitsinyt sen paremmin tutkia.

Työ sujui ripeästi. Muuttoauto ajoi jo pois. Hän kantoi loput tavarat varastoon, jäi sitten varaston ovelle seisomaan. Isä ja Usko ja Jaakko neuvottelivat etupihalla. Siinä parissa laatikossa oli jotain pientä tavaraa, joille hakivat vielä paikkaa. Heikosti kantautui nenään kahvin tuoksua. Hän katsoi noita kolmea vanhaa miestä, ja mietti, että pitäisikö hänen liittyä seuraan.

Miten tuntuikaan aivan siltä, etteivät nuo kolme häntä seuraan kaivanneet.

Hän lukitsi varaston oven, katsoi uudelleen muita ja ajatteli, pitäisikö viedä avain isälle? Pitäisikö isälle myös sanoa jotain, kysellä kuulumisia?

Mitään puhuttavaa ei tullut mieleen.

Hän kääntyi katsomaan maisemaa. Tuuli kuljetti maahan varisseita puiden lehtiä. Se tuntui aika kylmältä tuulelta. Ehkä hän oli huomaamattaan hikoillut, niin että iho pusakan alla oli kostea.

Siinä lähellä oli metsää. Hän tiesi, että metsän poikki kulki polku, jota pitkin pääsisi maantielle, josta kotiin oli enää lyhyt matka. Linnuntietä mitattua isä muutti vain reilun puolen kilometrin päähän hänen asunnosta.

Vielä hän katsoi noita kolmea ukkoa. He eivät olleet vilkaisseetkaan häntä, puhuivat keskenään.

Hän kääntyi ja lähti.

1.

Siinä niitä nyt oli, mansikantaimia siisteissä riveissä. Niitä oli paljon, mansikkapenkit jatkuivat aivan metsänreunaan asti. Osa taimista oli vanhoja, osa uusia. Uudet taimet olivat vielä aivan pieniä, mutta jo niissäkin näkyi paljon valkoisia kukkia. Vanhat taimet olivat suuria, vyöryivät penkkien väliseen vakoon ja sieltä pilkisti jo punaista väriä. Osan vanhoista taimista hän vuoden kuluttua vaihtaisi uusiin. Muutaman vuoden välein niin kuulemma oli määrä tehdä.

Mansikkapenkit kukoistivat, taimet valkoisia kukkia tulvillaan. Sadosta tulisi parempi kuin koskaan. Ja se kaikki oli hänen tekemää. Oikein siinä rinta paisui ylpeydestä.

– Mansikoita perkele, Roope sanoi ääneen, kun se jostain syystä huvitti häntä.

Mansikkamaata ympäröi ruma aita. Se näytti nyt vielä kurjemmalta mitä ennen. Hän muisti, kun oli sitä kevättalvella rakentanut. Apuna oli ollut muuan Junnu Kaakuri, hieman outo nuorukainen lähiseudulta.

Oli liian aikaista, kyllä hän sen itsekin tiesi ja oli jo pariin otteeseen Junnulle asian myöntänytkin. Siitä huolimatta Junnu yhä valitti:

– Routaiseen maahan isketyt tolpat tuskin kovin hyvin pysyvät pystyssä. Vähänkin isompi eläin tätä kesällä ku vähän tönäsee, niin koko aita kaatuu. Hyvä jos pysyy pystyssä juhannukseen, tai edes vappuun asti.

– Älä sinä poika minua ala opettamaan, hän sanoi.

– Eläimet ja miksei ihmisetkin, kun näkevät että siinä on aita, kiertävät sen.

– Ei kai eläimet tästä mitään piittaa. Niille tämä aita on vain risukasa, tallaavat nurin. Mitä eläimiä täällä edes kulkee? Minä ole nähnyt ku lintuja.

– Ennen siitä kulki peuroja yhtenä, valkohäntä-peuroja.

– Ei kai peurat mansikoista piittaa.

– Ehkä ei, mutta tallasivat taimet. Mutta ne minä sain hätistettyä pois. Ne kun kulkivat valoisaan aikaan, aamulla ja illalla. Osasin olla valmiina. Ja rusakoita oli välillä paljon.

Junnu katsoi aitaa otsa rypyssä, kysyi.

– Ihmisiä vartenko tämä aita on?

Hän sitten tunnusti Junnulle, että aita tosiaan oli varastelevia ihmisiä varten.

Junnu kokeili viimeksi maahan lyödyn heinäseipään tukevuutta. Juuri nyt se vaikutti tukevalta.

– Kun routa sulaa..., sanoi Junnu.

Hänen piti taas selittää, vaikka ei olisi tahtonut:

Roope Vasarainen on eläkepäivillä ryhtynyt viljelemään mansikoita. Pian hän saa huomata, että maailma onkin varkaita täynnä. Marjoja vaanivat niin eläimet kuin ihmisetkin. Ei edes pieni mansikanviljelijä voi välttää varkaita.

Hän ryhtyy sotaan varkaita vastaan.

Roopen isä on vuosikymmeniä elänyt korpimetsässä metsästäen ja kalastaen. Hän palaa synnyinseudulle vanhana ja vaivaisena. Vaikka ei näe kunnolla, eikä käsi pysy vakaana, niin hirvenlihaa pitäisi pataan saada.

Mansikkasesongin ollessa parhaimmillaan isä ja poika kohtaavat suviyössä.

Ketunraudat ja keinutuoli on kuvaus yrittämisen ilosta ja ahkeruudesta, mutta myös itsekkyydestä ja ahneudesta.

BoD

9

789528

085065